

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 43/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România

Continuarea procesului de armonizare a legislației românești cu prevederile acquis-ului Uniunii Europene, necesitatea eliminării deficiențelor din legislația românească în materie de azil, semnalate în Raportul Anual privind progresele înregistrate de România în domeniul aderării la Uniunea Europeană, precum și necesitatea finalizării negocierilor pe Capitolul 24 Justiție și Afaceri Interne, impun modificarea și completarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, cu modificările și completările ulterioare.

În considerarea acestor aspecte, dar și pentru eliminarea deficiențelor procedurale constatate în practică, în vederea creșterii calității și eficienței procedurii de azil, a fost promovat proiectul Ordonanței Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, aprobată cu modificări prin Legea nr. 323/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Principalele modificări și completări aduse Ordonanței Guvernului nr. 102/2000 prin prezentul act normativ vizează următoarele aspecte:

1) Reformularea definiției refugiatului, a clauzelor de încetare, retragere și anulare a statutului de refugiat și introducerea principiului nereturnării referitor la persoanele aflate în procedura de acordare a statutului de refugiat, în vederea armonizării depline cu textul Convenției privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, precum și al Protocolului privind statutul refugiaților, încheiat la New York la 31 ianuarie 1967, la care România a aderat fără rezerve prin Legea nr. 46/1991.

2) Pornind de la neajunsurile semnalate în Raportul Anual privind progresele înregistrate de România în domeniul aderării la Uniunea Europeană și având în vedere evoluția la nivel european a conceptului de protecție subsidiară, a fost reformulată definiția protecției umanitare condiționate. Noile reglementări au la bază prevederile proiectului de Directivă a Consiliului privind standardele minime referitoare la condițiile care trebuie îndeplinite de cetățenii țărilor terțe sau de apatrizi, pentru acordarea statutului de refugiat sau a altei forme de protecție internațională.

3) Necesitatea revizuirii legislației a fost dictată și de deficiențele actualelor prevederi care instituie diferențe de regim juridic între persoanele care au primit statut de refugiat și cele care au dobândit protecție umanitară condiționată. Astfel, se reglementează accesul ambelor categorii de persoane la aceleași drepturi, urmând ca aspectele legate de programele de integrare să fie reglementate prin proiectul Ordonanței Guvernului privind integrarea străinilor care au dobândit o formă de protecție în România.

4) În vederea îmbunătățirii asistenței acordate solicitanților statutului de refugiat, proiectul prezentat alături propune creșterea sumelor aferente alocațiilor de hrană și cazare precum și introducerea unei alocații noi reprezentând bani de buzunar, în concordanță cu prevederile Directivei Consiliului European 2003/9/EC din 27 ianuarie 2003 privind standardele minime pentru primire a solicitanților de azil.

5) Pentru eliminarea unor probleme de natură procedurală apărute în practică și pornind de la necesitatea îmbunătățirii calității procedurii, semnalată în Raportul Anual privind progresele înregistrate de România în domeniul aderării la Uniunea Europeană, se propune eliminarea competenței alternative a instanțelor care soluționează cereri de acordare a statutului de refugiat, prin aceasta asigurându-se condițiile de realizare a unei practici unitare. Totodată, se propune introducerea Oficiului Național pentru Refugiați ca parte în procesele ce au ca obiect cererile de acordare a statutului de refugiat, precum și acordarea personalității juridice pentru această structură a Ministerului Administrației și Internelor.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 43/2004 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România.